

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

04 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte – Anatolie Țurcan

Judecători – Sergiu Daguța și Ghenadie Eremciuc

Examinând în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea recursului ordinar împotriva sentinței din 23 decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești și deciziei din 20 iulie 2022 al Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, declarat de inculpatul

Spatari Vasile Xxxx.

	<i>Termenul de examinare:</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>01.02.2019 - 23.12.2020,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>20.06.2022 - 20.07.2022,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>19.05.2023 - 04.10.2023.</i>

Asupra recursului ordinar declarat de către inculpatul Spatari Vasile, prin care solicită numirea unei pedepse mai blânde, completul de judecată

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința din 23 decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești, Spatari Vasile a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal la 5 ani închisoare, fără aplicarea amenzi și în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal la 5 ani închisoare, fără aplicarea amenzii.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate i s-a stabilit lui Spatari Vasile o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, fără aplicarea amenzii, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, din data reținerii.

Corpurile delictive – 160 bancnote cu nominalul de 200 lei, 140 bancnote cu nominalul de 100 lei și 24 bancnote cu nominalul de 50 lei, recunoscute și anexate la cauza penală prin ordonanța OUP din 22.01.2019, transmise părții vătămate spre păstrare, au fost lăsate în posesia succesorilor părții vătămate decedate.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Spatari Vasile, la data de 14.01.2019, orele 02:00, aflându-se în or. Xxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică, prin înțelegere prealabilă și împreună cu o altă persoană stabilită de organul

de urmărire penală, acționând cu intenție directă la sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane și urmărind scop de profit, prin deteriorarea geamului, au pătruns în locuința lui Moldovanu Vasile, amplasată pe str. 8 martie nr. 8 din aceeași localitate, unde aplicând violență nepericuloasă pentru viața și sănătatea ultimului, manifestată prin aplicarea loviturilor cu pumnii peste fața părții vătămate Moldovanu Vasile, astfel, cauzându-i acestuia dureri fizice, au sustras în mod deschis bani în sumă de 50.000 lei dintr-o ladă metalică, cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă.

Tot el, la data de 13.01.2019, orele 19:30, aflându-se în or. Xxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică, prin înțelegere prealabilă și împreună cu o altă persoană stabilită de organul de urmărire penală, acționând cu intenție directă la sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane și urmărind scop de profit, prin deteriorarea geamului au pătruns în locuința părții vătămate, Moldovanu Vasile amplasată în or. Florești, str. 8 martie nr. 8, de unde au sustras în mod deschis bani, în sumă de 750 lei din portmoneul care se afla în sacoul părții vătămate, astfel, cauzându-i un prejudiciu în proporții considerabile.

Instanța a reținut că inculpatul, fiind citat în mod legal în mod repetat, în ședința de judecată nu s-a prezentat și din timp nu a comunicat instanței motivele neprezentării sale, astfel încât, în privința acestuia a fost dispusă aducerea silită prin încheierea din 29.03.2019 a Judecătorei Soroca, sediul Florești (vol. I, f.d. 121). Prin încheierea din 22.04.2019 a Judecătorei Soroca, sediul Florești s-a dispus anunțarea în căutare a inculpatului Spatari Vasile (vol. I, f.d. 126), iar prin încheierea din 14.01.2020 a Judecătorei Soroca, sediul Florești s-a aplicat în privința lui Spatari Vasile măsura preventivă – arestul preventiv pe un termen de 30 de zile, cu calcularea termenului din momentul reținerii acestuia (vol. I, f.d.159-160). Potrivit informației IP Florești, în privința inculpatului a fost intentat dosar de căutare cu nr. 2020380163 (vol. I, f.d. 181).

La caz, având în vedere că cauza în privința lui Spatari Vasile se află pe rolul instanței de judecată o perioadă de aproximativ 2 ani, inculpatul, deși cunoaște cu certitudine despre existența cauzei penale în privința sa, la citarea instanței de judecată nu s-a prezentat și din timp nu a comunicat motivele neprezentării sale, în privința acestuia fiind dispuse toate măsurile prevăzute de lege care asigură prezența inculpatului la judecarea cauzei penale în ședința de judecată.

Astfel, vinovăția inculpatului Spatari Vasile a fost demonstrată pe deplin, infracțiunile incriminate au fost săvârșite de inculpat, iar acțiunile acestuia au fost încadrate conform prevederilor art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal, ca jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile (fapta din 13.01.2019), și art. 187 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal, ca jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile (fapta din 14.01.2019).

3. La data de 21.05.2021 Spatari Vasile a fost reținut în temeiul sentinței menționate mai sus.

La 28 aprilie 2022 acesta a declarat *apel*, solicitând aplicarea în privința sa a

unui termen de pedeapsă mai mic, indicând că pe perioada aflării în Penitenciarul nr. 6 Soroca integral a conștientizat fapta prejudiciabilă comisă, se căiește sincer în cele săvârșite. A fost tânăr când a comis infracțiunea și nu s-a gândit la consecințe. A doua zi, după comitere, benevol s-a dus la inspectorul de sector, a dus tot ce a furat și a spus adevărul, este bolnav, invalid, se îmbolnăvește des, la fel și părinții adoptivi de care a fost adoptat de la 7 ani au nevoie de ajutorul său.

4. Prin decizia din 20 iulie 2022 al Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, apelul a fost respins, ca depus peste termen.

Calcularea termenului de pedeapsă în privința lui Spatari Vasile începe din 20.07.2022, cu includerea în termenul de pedeapsă a perioadei deținerii în stare de arestare din 21.05.2021 până la 20.07.2022.

Instanța de apel a reținut că conform art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării integrale a sentinței, dacă legea nu dispune altfel și că potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Materialele cauzei denotă, că Spatari Vasile nu a fost prezent la examinarea cauzei penale în privința sa, precum și la ședința de judecată din data de 23.12.2020, când a fost adoptată și pronunțată sentința (f.d. 198, vol. II).

Totodată, Spatari Vasile a fost reținut la data de 21.05.2021 și tot la această dată a primit contra semnătură copia sentinței din 23.12.2020 a Judecătoria Soroca, sediul Florești, fiindu-i explicat conținutul sentinței, modul și termenul de atac (f.d. 214, vol. II).

Potrivit dispoziției de executare nr. 3478 din 21.05.2021 Judecătoria Soroca, sediul Florești a expediat în adresa Penitenciarului nr. 11 Bălți sentința nr. 1-136/2019 din 23.12.2020 în privința lui Spatari Vasile, spre executare (f.d. 215, vol. II).

Apelul a fost declarat la data de 28.04.2022, pe când ultima zi de declarare a apelului pentru Spatari Vasile împotriva sentinței din 23.12.2020, în situația în care potrivit materialelor prezentate instanței de apel inculpatul a fost reținut și a făcut cunoștință cu sentința la data de 21.05.2021, expira la data de 07.06.2021, adică apelul a fost declarat peste termenul legal de 15 zile, prevăzut de 402 alin. (1) CPP.

Conform art. 403 alin. (1) CPP, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Condamnatul a fost asistat în ședința instanței de apel de avocat, care a solicitat repunerea în termen a apelului, dar care nu a invocat motive întemeiate de omitere a termenului legal de declarare a apelului de 15 zile și nici Spatari Vasile nu a invocat careva temeiuri de repunere în termen a apelului declarat.

Astfel, apelul a fost declarat cu încălcarea termenului prevăzut de art. 402 alin. (1) CPP, iar careva motive legale și întemeiate de repunere în termen nu au fost prezente.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu *recurs* ordinar de către inculpat la 28 aprilie 2023 (data depunerii la oficiul poștal), care solicită admiterea recursului, casarea

deciziei, cu pronunțarea unei hotărâri mai blânde.

Recurentul invocă că vina și-a recunoscut-o integral, se căiește sincer, iar prejudiciul material a fost recuperat părții vătămate integral.

6. Examinând admisibilitatea recursului declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzie că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din considerentele ce urmează.

Conform prevederilor Legii nr. 246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin. (3), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de examinare a admisibilității recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Astfel, potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, un complet din 3 judecători declară inadmisibil recursul dacă recursul este tardiv.

În consecutivitate, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Sub acest aspect se atestă că conform procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei la data de 20.07.2022, în prezența inculpatului și avocatului Corneliu Vrabie, anunțând că decizia motivată va fi pronunțată la 28 iulie 2022 (*vol. II, f.d. 237, pct. 4. din decizie*).

Astfel, instanța de apel a pronunțat decizia motivată la data de 28 iulie 2022, în lipsa inculpatului și avocatului (*vol. II, f.d. 238*), ultimilor fiindu-le expediată copia deciziei motivate tot la 28 iulie 2022 (*vol. II, f.d. 244*).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 28 iulie 2022, iar termenul de **2 luni** pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 28 septembrie 2022.

Totodată, recursul ordinar al inculpatului, a fost **depus la oficiul poștal la data de 28 aprilie 2023** și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 04 mai 2023, adică peste termenul prevăzut de lege (*vol. III, f.d. 3-4, pct. 4., 5. din decizie*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept

procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de declarare a recursului este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este tardiv.

Astfel, odată ce este constatat că este tardiv, recursul urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Spatari Vasile Xxx în împotriva deciziei din 20 iulie 2022 al Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, pe motiv că este tardiv.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Anatolie Țurcan

Judecători

Sergiu Daguța

Ghenadie Eremciuc